

EUROOPA
LIIDU
OLUKORD
2018

Euroopa, mis kaitseb: võitlus terroristliku veebisisuga

#SOTEU

12. september 2018

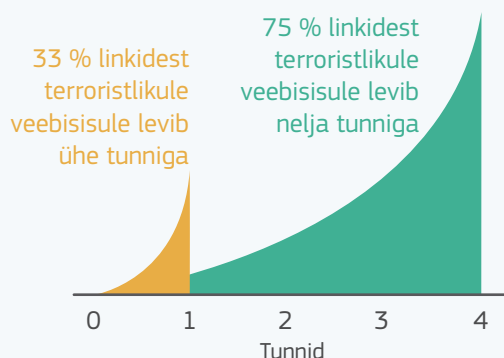
„Minu komisjon on seadnud turvalisuse algusest peale esikohale — me kriminaliseerisime terrorismi ja välisvõitlejad kogu ELis, me astusime vastu tulirelvade kasutamisele ja terroristide rahastamisele, me tegime koostööd internetiettevõtjatega, et tõkestada terroristliku propaganda levikut internetis, ning võitlesime radikaliseerumisega Euroopa koolides ja vanglates. Kuid teha on veel palju.“

Jean-Claude Juncker, kõne Euroopa Liidu olukorrast, Strasbourgi, 14. september 2016

Terroristliku veebisisu jätkuv olemasolu kujutab endast suurt ohtu kodanikele ja ühiskonnale üldiselt. Selle potentsiaalset kahjustavat mõju suurendab selle leviku kiirus ühelt platvormilt teisele. Mitu hiljutist terrorirünnakut ELis on näidanud, kuidas terroristid kuritarvitavad interneti oma sõnumite levitamiseks. Siiani põhines lähenemisviis terroristliku veebisisu leviku tõkestamisele vabatahtlikul koostööl. Ehkki 2015. aastal loodud ELi internetifoorumi raames on tehtud märkimisväärsed edusamme, on selge, et tuleb teha rohkem, et tagada kõigi internetiplatvormide ja riiklike asutuste kaasamine eurooplaste kaitsesse ning terroristide takistamise propaganda levitamisel võrgus.

LEVIKU KIIRUS

Komisjon teeb ettepaneku uueks lähenemisviisiks, mida iseloomustavad konkreetsed ja läbipaistvad eeskirjad selle tagamiseks, et terroristliku veebisisu avastamiseks:

- eemaldatakse see võimalikult vara ja kiiresti;
- võtavad digiplatvormid meetmeid selle tagamiseks, et nende teenuseid ei oleks võimalik kuritarvitada ja et eemaldatud sisu ei laaditaks üles mujale;
- kaitstakse täielikult kodanike põhiõigust sõna- ja teabevabadusele.

Milline on komisjoni ettepanek?

ÜHE TUNNI REEGEL

Terroristlik veebisisu teeb enim kahju esimestel tundidel pärast veebi ilmumist oma levikiiruse tõttu. Seetõttu kehtestab komisjon õiguslikult siduva ühetunnise tähtaja sisu eemaldamiseks liikmesriigi asutuse poolse eemaldamiskäsu kättesaamisest arvates.

DIGIPLATVORMIDE TÕHUSAM KAITSE

Terroristliku sisu poolt haavatavad veebimajutusteenused peavad paremini kaitsma oma teenust ja selle kasutajaid terroristliku ärakasutamise eest, võttes ennetavaid meetmeid, näiteks takistama juba eemaldatud terroristliku sisu taas üleslaadimist muu hulgas automaatselt. Selleks et vältida ettevõtjate liigset koormust, peavad need ennetavad meetmed olema proportsionaalsed ohule ja määrale, milles internetiplatvormid on terroristliku sisu poolt haavatavad.

TIHEDAM KOOSTÖÖ

Teenusepakkujad ja liikmesriigid peavad nimetama 24/7 kättesaadavad kontaktpunktid, et lihtsustada eemaldamiskäskude täitmise jälgimist ja internetisisust teavitamisele reageerimist. Uute eeskirjadega luuakse tugevam koostöövõrgustik veebimajutusteenuste pakkujate, liikmesriikide ja Europoli vahel.

TUGEVAID KAITSEMEETMED

Selleks et vältida seadusliku sisu potentsiaalselt ekslikku eemaldamist, peavad veebimajutusteenuste pakkujad kehtestama tõhusad kaebuste esitamise mehhanismid ja teatama kasutajatele nende sisu eemaldamisest – välja arvatud seda välistavate kaalukate turvakaalutluste olemasolul. Automaatseid avastamisvahendeid kasutades peaksid platvormid kasutama ka inimjälgimist ja -kontrolli. Liikmesriigid peavad tagama nii tõhusad õiguskaitsevahendid kui ka eemaldamiskäsu vaidlustamise õiguse.

SUUREM LÄBIPAISTVUS JA ARUANDEKOHUSTUS

Veebimajutusteenuse pakkujad peavad igal aastal avaldama läbipaistvusaruanded ja liikmesriigid esitama komisjonile ülevaate meetmetest, millega aidatakse piirata juurdepääsu terroristlikule veebisisule. Komisjon koostab uute eeskirjade tulemuste ja mõju hindamise kava.

RANGED KARISTUSED

Terroristliku veebisisu eemaldamiskäsu täitmata jätmise eest kehtestatakse tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused. Terroristliku veebisisu eemaldamiskäskude korduva täitmata jätmise eest võidakse teenusepakkujale määrata rahaline karistus kuni 4 % tema viimase majandusaasta kogukäibest.

Kuidas terroristliku veebisisu eemaldamise uus menetlus töötab?

1. Liikmesriigi ametiasutus avastab veebisisu ja hindab seda

2. Kui veebisisu loetakse terroristlikuks, antakse saajale eemaldamiskäsk

3. Saaja peab veebisisu eemaldama ühe tunni jooksul

- **Vaidlustamisõigus:** veebimajutusteenuse või sisuteenuse pakkuja võib eemaldamiskäsu vaidlustada. Kui vaidlustamine on edukas, sisu taastatakse, kui vaidlustamisaotlus lükatakse tagasi või tähtaeg möödub, jääb eemaldamiskäsk kehtima ja sisu tuleb lõplikult eemaldada.
- **Aruandekohustus:** eemaldamiskäsu saamisel peab saaja esitama aruande ennetavate meetmete kohta, mis võetakse terroristliku veebisisu eemaldamiseks, kolme kuu jooksul pärast eemaldamiskäsu saamist.

Miks just nüüd?

Terroristlik veebisisu levib endiselt, kujutades endast Euroopa kodanikele reaalselt ohtu. Näiteks üksnes 2018. aasta jaanuaris registreeriti peaaegu 700 uut juhtumit, mil veebis levitati ametlikku Da'eshi propagandat. Asjaolu, et sellist propagandat on võimalik platvormide vahel kiiresti levitada, nõuab sama kiiret reaktsiooni. Terroriakte ette valmistav, neile õhutatav või neid ülistav propaganda on ebaseaduslik ja tuleb veebist eemaldada.

2016. aastal ELi internetifoorumil ettevõtjate poolt käivitatud räsikoodide andmebaas sisaldab üle 80 000 räsi teadaolevate terroristlike videote ja piltide kohta.

Alates 2015. aastast on Europoli internetisisust teavitamise üksus märgistanud rohkem kui 60 000 terroristliku veebisisu näidist.

Europoli andmetel on terroristliku veebisisu majutajatena märgistatud üle 150 ettevõtja.

Kelle suhtes eeskirju kohaldatakse?

Kui Euroopa Parlament ja nõukogu uued eeskirjad vastu võtavad, kohaldatakse neid kõigi ELis teenuseid osutavate internetiettevõtjate suhtes, sõltumata nende registreerimiskohast maailmas ja suuruselt.

Kes teeb mida?

Veebimajutusteenuse pakkujad peaksid:

- kehtestama eemaldamiskäskude ja internetisisust teavitamise menetlemiseks **kindla korra**;
- nimetama 24/7 kättesaadava **kontaktpunkti**, kes vastutab sisu kiire (ühe tunni jooksul alates eemaldamiskäsu saamisest) eemaldamise ja liikmesriikide ametiasutustega suhtlemise eest;
- tagama, et rakendatakse **kaitsemeetmeid**, sealhulgas inimjälgimist, et vältida sisu ekslikku eemaldamist automaatsete vahendite kasutamisel;
- kehtestama tõhusa **vaidlustamismenetluse**, et kasutajatel oleks võimalik vaidlustada nende hinnangul ekslikult eemaldatud sisu eemaldamine;
- **tegema koostööd liikmesriikide ametiasutustega** meetmete vallas, mis võetakse terroristliku veebisisu eemaldamiseks ning selle majutamise, üleslaadimise ja uuesti üleslaadimise vältimiseks; kui veebisisu kätkeb ohtu avalikule julgeolekule, tuleks viivitamatult teavitada õiguskaitseasutusi;
- kehtestama oma **tingimustes** terroristliku veebisisu leviku tõkestamise poliitika ja avaldama probleemi lahendamiseks võetud meetmete kohta iga-aastased **läbipaistvusaruanded**. Terroristliku veebisisu poolt mõjutatud isikud peaksid samuti andma asjaomasele liikmesriigile aru oma meetmete kohta.

Liikmesriigid peaksid:

- tagama vastutavate ametiasutuste **suutlikkuse** avastada terroristlikku veebisisu ja vajaduse korral anda kiirelt välja eemaldamiskäsku või teavitusi;
- **kooskõlastama** tegevuse teiste liikmesriikide ja Europoliga selle tagamiseks, et terroristlikule veebisisule osutavad tõendid märgistatakse, samuti välditakse dubleerimist ja sekkumist liikmesriikide uurimisse;
- kehtestama asjakohased **vaidlustamismenetlused** platvormi- ja sisuteenuse pakkujatele, et neil oleks võimalik vaidlustada nende hinnangul põhjendamatut eemaldamiskäsku;
- kehtestama **rahalsed karistused** digiplatvormidele, kes eiravad eemaldamiskäsku, võttes arvesse kõiki komisjoni ettepanekus käsitletud asjaomaseid tegureid.

Europol peaks:

- **teatama** terroristlikust veebisisust digiplatvormidele;
- **toetama ja kooskõlastama** kõnealuseid teavitusi ja eemaldamiskäsku, tagamaks dubleerimise vältimise;
- tegutsema **kontaktpunktina** platvormidele, kes ei ole kindlad, millist liikmesriiki nad peaksid terroriakte käsitlevate tõenditega seoses hoiatama;
- andma eksperttuge ja **-nõu nii** liikmesriikidele kui ka veebimajutusteenuse pakkujatele.

